

တၢ်နဲၣ်ကျဲလၢ တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤ

တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤမ့ၢ်တၢ်ဃုထၢအဂၢၤကတၢၢ်လၢ
နတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကရၢၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တူၢ်
တၢ်ဃုထီကတီၢ်န့ၣ်ဝဲလၢအမၤညီထီၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲက
တီၤ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆိးလီၤလၢတၢ်ဖိလံၤဖိ
ဃၢလၢအအိၣ်ဖိထံၣ်အမ့ၢ်စီၤကပၤဒီးကနဲတဖၣ်န့ၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဂံၢ်စဲၤလီၤသးယိၣ်ဒီးစူးန့ၣ်ထံလၢအ
လီၤတုၤဆူဟီၣ်ခိၣ်လၢအယွၤလီၤဝဲဆူထံယွၤကျိၤ
ပူၤလီၢ်, ဒီသဒၤစၢၤပထံပနီၣ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤဒီးမၤစ့ၤ
လီၤထံဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

စူးကၢတၢ်နဲၣ်ကျဲအံၤလၢတၢ်မၤလိန့ၣ်ပၢၢ်အါထီၣ်ဘၣ်
ဃးတၢ်ဃုထၢဒီးကွၢ်ထွဲတၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤ, အ
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤအလီၢ်အကျဲအဂ့ၢ်
တက့ၢ်.

Scan for more information
Escanea el código para más información
Yog xav paub ntxiv mus yees lub cim
Lambarka halkan mari si aad u aragto faahfaahin
ဖးဒိ (စကံး) အီၤဒ်သီးကဒီးန့ၣ်တၢ်ကစီၣ်ဂ့ၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကရၢၢ် tips

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်အိၣ်သး

- တၢ်သမံသမံးမုၢ်တၢ်ကပီၤအဆၢကတီၢ်ဖဲအဒိးန့ၢ်ဝဲအလီၢ်အိၣ်ပွဲၤန့ၢ်ရံၣ်အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ. စူးကါ မုၢ်တၢ်ကပီၤပွဲၤပွဲၤအတၢ်ကဒု (Full Sun to Shade) အလံၣ်တၢ်ဖျါဖဲကဘျးပၤဆူညါအပူၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ဃုသ့ၣ်ညါဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်အကလုာ်, တၢ်စုၣ်စီၣ်, ဒီးတၢ်ပျၢ်လီၤထံအတၢ်အိၣ်သးတက့ၢ်. ဟီၣ်ခိၣ်လၢအိၣ်ဒီးမဲးယွၤလီၤကွံၣ်ချသဒဲး, ဖဲလၢဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ဒီးကပံၣ်ဟံးဃာ်ထံန့ၢ်ယံၣ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. Mesic ဟီၣ်ခိၣ်ယွၤလီၤဝဲန့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဟံးဃာ်တၢ်စုၣ်စီၣ်န့ၢ်ဝဲန့ၢ်လီၤ. ဃုထၢတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢနဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်အကလုာ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး

- သ့ၣ်ဃါဃုာ် နီၣ်ဧၤမံၤဧၤ, သ့ၣ်တပိုင်, ဒီးဖိတဖၣ်လၢအဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အကတီၢ်လီၤဆီလိာ်သးန့ၢ်တက့ၢ်. ပဟ့ၣ်ကူၣ်လၢနကစူးကါတၢ်ထံးတၢ်ဘိလီၤဆီလိာ်သး 5 ကလုာ်ဖဲနကရၢၢ်ပူၤန့ၢ်လီၤ. ကရၢၢ်ဖဲတၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၢ်အီၤစ့ၤအလီၢ်, ကွၢ်လီၤဆီဒၣ်တၢ်ဖဲနီၣ်ဧၤမံၤဧၤဒီးသ့ၣ်တပိုင်တဖၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.
- တၢ်ကိၢ်ထီၣ်သီဒီးတၢ်စူးကါကတီၢ်မုၢ်ဆၢကတီၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ် မုၢ်လၢတၢ်ကိၢ်တၢ်ခုၣ်မၤသးခုၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးကတီၢ်အဂ့ၢ်, မၤလီၤတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဟးဆဲးပစီၤထံလီၤသကၤအကတီၢ်တက့ၢ်. တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖဲတၢ်ကိၢ်ခါအဆၢကတီၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ထံအါအါလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ပၤလီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢအလီၤဂၢၢ်လိာ်သးတဖၣ်တပူၤဃီ လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲအီၤညီဒိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ဃါနီၣ်ဧၤမံၤဧၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ပၤလီၤဟီၣ်န့ၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်အဘၣ် 6-18 စုမုၢ်ဒိၣ်, ဒီးသန့ၤထီၣ်သးဖဲတၢ်လီၤစၢၤအဖီခိၣ်, လၢတၢ်မၤစ့ၤလီၤနီၣ်ဧၤမံၤဧၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ထၢန့ၢ်အါထီၣ်သ့ၣ်လၢဝၣ်လၢဃုထီၣ်ဖဲတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိကဆူး လၢအမၤစ့ၤလီၤနီၣ်ဧၤမံၤဧၤ, တၢ်ဒိသဒါတၢ်လုၤကွံၣ်, ဒီးတၢ်ပၤဃာ်ဟီၣ်ခိၣ်စုၣ်စီၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်လူထံ

- ဖဲတၢ်သ့ၣ်လီၤဖျးလီၤတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, လူန့ၢ်ထံကိးနံၤဒဲးလၢတနွံအဂီၢ် မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢနံၤအဝဲန့ၢ်တၢ်စူးလီၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲတၢ်ထံးတၢ်ဘိဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်ထံးသီအကတီၢ်, လူန့ၢ်ထံတနွံတဘျီဃုာ်ဒီးထံအကစီၤထီၣ်တစုမုၢ်ဒိၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ပၣ်ပနီၣ်

တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤတဖၣ်

တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤ

ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ် တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤတၢ်တိၣ်ကျဲၤ
(Maintenance Plan) တၢ်ဘျးစဲယုၣ်ဝဲဖဲနတၢ်တိၣ်ကျဲၤအ
စ့ဆိၣ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဂံၢ်ထံး

လၢတၢ်မၤတၢ်ဘိထူလံၤအထူၣ်ဖိတဖၣ်ဒီးတၢ်တိၣ်ကျဲၤမၤစၢၤအ
ဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံးအဂၤတဖၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤနတၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤတၢ်
တိၣ်ကျဲၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ

capitolregionwd.org/project-maintenance

ထူလံၤတၢ်လီၤစၢၤ	တၢ်ဘၣ်သဂၢၢ်တၢ်ကပိၤ	တၢ်အထီ	တၢ်ဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အလါ
တၢ်မုၢ်တကလုၣ် (Alumroot)	☀ ☀ ☀	6 စ့မုၢ်ဒိၣ်	လါမ့ၤ - လါယုၤ
ဖိ Black-Eyed Susan	☀	1-2 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ Blue Flag Iris	☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤ - လါယုၤလံ
ဖိ Blue Vervain	☀ ☀	3-4 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိစီၤကပုၤ (Butterfly Weed)	☀ ☀	2 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤ - လါအီၤကူၣ်
ဖိဂီၤပုၢ်တကလုၣ် (Cardinal Flower)	☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ Dwarf Bush Honeysuckle	☀ ☀ ☀	4 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤ - လါအီၤကူၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Fox Sedge)	☀ ☀	2 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါယုၤ
ဖိ Golden Alexander	☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါယုၤလံ
ဖိ Jacob's Ladder	☀ ☀	1-2 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါယုၤ
ဖိ Joe-Pye Weed	☀ ☀	5-6 ခိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိဘျူစတဲအဠိတကလုၣ် (Little Bluestem)	☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ New England Aster	☀ ☀	3-6 ခိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါအီးကထိဘၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Pennsylvania Sedge)	☀ ☀ ☀	9 စ့မုၢ်ဒိၣ်	လါအုၤဖျါ - လါယုၤ
ဖိအလွဲၢ်ဂီၤစၢ်တကလုၣ် (Pink Turtlehead)	☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိတကလုၣ်လၢအမဲထီၣ်ဖဲကလံၤစီးအမဲရဲကၤတပၤ (Prairie Blazing Star)	☀	4-5 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤလံ - လါအီၤကူၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Prairie Dropseed)	☀ ☀	1-2 ခိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါအီးကထိဘၣ်
တကံခိၣ်ဒီးတကလုၣ် (Sensitive Fern)	☀ ☀	2-4 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါအီးကထိဘၣ်
ကပျၢၤဖိတကလုၣ် (Swamp Milkweed)	☀ ☀	3-4 ခိၣ်ယီၢ်	လါယုၤ - လါအီၤကူၣ်
ဖိ Wild Columbine	☀ ☀ ☀	3 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါယုၤလံ
ဖိ Wild Geranium	☀ ☀	1-2 ခိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၤ - လါယုၤ

ဆီလီပပ်လီ နတ်သျှင်တပ်ဖျားကရား

1

ဆဲးကျိုး **Gopher State One Call** လာတင်မနီဉ်လီတင်စူးကါ တင်လီတင်ကျဲတချူးဒဲးဖဲတင်ခွဲဉ်လီဖျူးလီအခါတကွာ်. ဟးဆဲး တင်သျှင်တပ်ဖျားဖဲတင်လီတဖဉ်န့ဉ်လာတင်မၤစၢလီတင်ဆိဉ်တံဒီး တင်မၤဟးဂီဟိဉ်ခိဉ်ကပံာ်အတင်မုာ်တင်ဘိဆူညါအဂီၢ်န့ဉ်လီ.

2

ထဲးထီဉ်ကွဲဉ်နီဉ်ဇီမံဇီလၢတင်တစူးကါကသံဉ် မၤသံနီဉ် လၢတင်မၤပျီတင်လီၢ်အဂီၢ်တဂ့ၤ.

- ထဲးထုးထီဉ်နီဉ်ဒီးနစုဒီးထဲးထီဉ်အီၤတုၤ လၢအဂီၢ်တသ့ဖဲအသ့တကွာ်.
- ဖဲန့ဉ်ဝံၤကျၢၢ်ဘၢနတ်လီၢ်ဒီးဖျူးစတံးပံာ် ဘၢတၢ်, စးခိကွာ်အတီဉ်, လံာ်တၢ်ကစီဉ်, မ့ တမ့ၢ် သ့ဉ်လၢဉ်ဝုဉ်လၢဉ်ဃုထီ 2 တုၤလၢ 3 နွံဖဲ တၢ်ကိာ်ခါအဆၢကတီၢ်လၢတင်မၤသံကွဲဉ်တၢ်မုာ်တၢ် ဘိလၢတၢ်တလိဉ်ဘဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီ.

3

မုာ်လိဉ်ဘဉ်တခါ, ထၢန့ဉ်လီၤအါထီဉ်ဟီဉ်ခိဉ်ညဉ်ထုဉ် မ့တမ့ၢ် ဟီဉ် စီ လၢတင်မၤဂ့ၤထီဉ်တၢ်ပျဲယွၤလီၤတၢ်ဒီးမၤအါထီဉ်တၢ်အိဉ်န့ဉ်ဂံၢ် န့ဉ်ဘါလၢဟီဉ်ခိဉ်ကပံာ်လၢအိဉ်တၢ်ဒီးတဖဉ်အဂီၢ်န့ဉ်တကွာ်.

4

ဆီလီပပ်လီနတ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤအကရၢၢ်အသီတကွာ်. ထၢန့ဉ် အါထီဉ်သ့ဉ်လၢဉ်ဝုဉ်လၢဉ်ဃုထီဖဲတၢ်မုာ်တၢ်ဘိကဆူးဒီးလူထံကိးနံၤ ဒဲးဖဲအခိဉ်ထံးတနွံန့ဉ်တကွာ်.

တိာ်နီဉ်-
နအိဉ်ဒီးမုာ်ဒါလၢနဘဉ်ကွာ်က ဒါကၤလီၢ်ကဝီၤတၢ်သိဉ်တၢ် သီဒီးတၢ်ဒီးန့ဉ်တၢ်ပျဲလၢတၢ် လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်, ဖဲမုာ်အိဉ်အ ခါန့ဉ်လီ.

တၢ်ဟံးလိာ်တၢ်ပိးတၢ်လီတဖဉ်သ့ဖဲ
MN Tool Library ဒီးတၢ်မၤဂ့ၤထီဉ်ဟံဉ်အကျးဖးဒိဉ်အါတီၤန့ဉ်လီ.

နီဉ်ဇီမံဇီကရၢၢ်ထီဉ်တဖဉ်

ထဲးထီဉ်ကွဲဉ်နီဉ်ဇီမံဇီဖဲအဘီဉ်ဒီးဆဲးဒဲးအခါ, လီၤဆီဒဉ်တၢ်သ့ဉ်အချံတဖဉ်တ ချူးဖဲအဂီၢ်ယိာ်ဒီးဒိဉ်ထီဉ်အခါန့ဉ်လီ.

ဖိဒဲဒလုယာဉ်

နီဉ်တကလုဉ် (Crabgrass)

ယာဉ်မံၤ

ဖိ Creeping Charlie

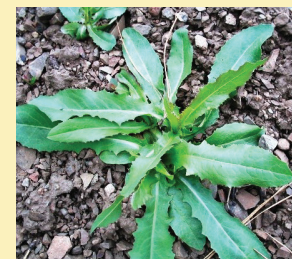
နီဉ် Reed Canary Grass

Ragweed

ဖိတကလုဉ်လၢအိဉ်ဒီးအဆူဉ်

သဘဉ်သွံးလၢအိဉ်ဒီးအဆူဉ် (Prickly Lettuce)

ဖိ Creeping Bellflower